

НОЯБРЬ

ОЙ МАВЗУСИ: “ТРАНСПОРТ. ЙЎЛ ҲАРАКАТИ ҚОИДАЛАРИ. ҲАЁТ ХАВФСИЗЛИГИ АСОСЛАРИ”

Гуруҳ		Тайёрлов					
Мавзу		Сув, ҳаво, ер усти транспорти					
Муддати		Ноябрь ойининг 1-ҳафтаси					
Ривожланиш соҳаларига оид мақсадлар	Жисмоний ривожланиш ва соғлом турмуш тарзининг шаклланиши	Сакрашнинг турли турларини ўрганиш, ўнг ва чап оёқда галма-гал жойда айланиб сакрашни ўргатиш					
	Ижтимоий-ҳиссий ривожланиш	Йўл ҳаракати қоидаларига риоя қилишни ўргатиш. Шахсий хавфсизлик кўникмаларини шакллантириш					
	Нутқ, мулоқот, ўқиш ва ёзиш малакалари	Транспорт турлари ва соҳага оид бир қанча касб номлари тўғрисидаги тушунчалари мустаҳкамлаш. Мантикий фикр юритишни ривожлантириш. Мавзуга оид тушунчалар билан сўз бойлиги ошириш.					
	Билиш жараёнининг ривожланиши	Болаларни йўл ҳаракати белгилари билан таништиришни давом эттириш, кўча ва йўлларда тўғри мўлжал олиш учун уларнинг схематик кўринишини тушунишга ўргатиш. Йўл белгилари, транспорт турлари ҳақидаги билимларни кенгайтириш, кузатишларни умумлаштириш ва хулосалар қилиш, предметларнинг ҳажми, баландлиги, қалинлигига қараб кетма-кет тахлашга ўргатиш.					
	Ижодий ривожланиш	Таниш асарларни мустақил қайта ҳикоя қилиш, уларни саҳналаштиришда иштирок этиш.					
Ривожланиш марказлари		Таълимий-тарбиявий фаолият					
		Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба	Жума	Ресурслар ва иловалар
Эркин фаолият	Қуриш, конструкциялаш ва математика	Транспорт йиғамиз		“Автострадада қандай ҳаракатланиш керак” Автострада қурамиз		Гараж қурамиз	Конструктор, лево, кубиклар
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва саҳналаштириш	“ЙЎХ ходими” сюжетли-ролли ўйин		“Самолётда учамиз” таълимий ўйини			Махсус кийимлар, атрибутлар
	Тил, нутқ ва саводхонликка ўргатиш	Автомактаб		“Сўз ўйини” таълимий ўйини			Йўл ҳаракати қоидалари белгилари
	Фан ва табиат	Шахсий камалак			Гулхан ҳавони ифлослантиради (экология)		Идиш, сув, фонар, қоғоз, гугурт, пиёла
	Санъат	Расм: Келажак автомобили			Табиий материаллардан аппликация		Ватман, рангли қоғоз, табиий материаллар
	Умумий гуруҳбўлиб ишлаш						

АСОСЛАРИ”

НОЯБРЬ. БИРИНЧИ-ҲАФТА

ЕР, СУВ ВА ҲАВО ТРАНСПОРТИ

Кўриш-яаш, конструкциялаш ва математика маркази

Транспорт йиғамиз

Мақсад: болалар таклиф қилинган материаллардан транспорт ясай оладилар, машина ёки транспортнинг вазифаси ҳақида сўзлаб берадилар, турли ранг ва шаклларни билиш ва уларни фарқлаш малакалари мустаҳкамланади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: турли ўлчамдаги кути, қурилиш материаллари, ғилдирак, рангли қоғоз, елим, скотч, қайчи, наклеикалар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Транспорт тасвирланган расмларни кўриш ва кузатиш.
2. Машинани тайёрлашни болалар томонидан режалаштирилиши.
3. Транспортни яаш.
4. Ясалган транспортнинг тақдими.
5. Болалар ишларини муҳокама қилиш ва рағбатлантириш.
6. Ишлатилган материалларнинг миқдори ва шакллари бўйича ҳисоблаш.

Қўшимча: тарбиячи болаларга ўзлари ясаган транспортни майда деталлар-ўйинчоқлар (қўғирчоқ ҳайдовчи ёки йўловчи, байроқчалар ва х.к.) билан тўлдиришни таклиф қилиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: болаларни жамоада ишлаш кўникмаси. Транспортнинг ҳавфсизлиги ва ишлашига эътибор бериш. Тасаввур ва ижодкорликнинг ривожланиши.

Ҳаёт ҳавфсизлиги асослари.

Сюжетли-ролли ўйин ва саҳналаштириш маркази

“Йўл ҳаракати ҳавфсизлиги ходими” сюжетли-ролли ўйини

Мақсад: болалар ЙҲХ ходими фаолияти ҳақида маълумотга эга бўладилар, ҳайдовчи ва йўл ҳаракати ҳавфсизлиги ходими ўртасидаги муносабатларни, ҳаракат ҳавфсизлиги қоидаларига риоя қилиш, транспорт ҳайдовчиси ва ЙҲХга нисбатан ҳурмат билан муносабатда бўлиш кераклигини тушунадилар.

Керакли жиҳоз ва материаллар: ЙҲХ кийими, унга мос аксессуарлар, машина, руль, персонажлар ҳужжатлари.

Фаолиятнинг бориши:

1. Йўналиш ва ЙҲХ ходими билан учрашув жойини режалаштириш.
2. “ЙҲХ ходими” сюжетли-ролли ўйинини ўйнаш.
3. Ўйин бўйича суҳбат.

Қўшимча: болалар ўйин фаолияти орқали светофор бўлмаган жойларда “ҳавфсизлик оролларида” фойдаланиб ҳаракатни ва йўлни бошқаришни (регулировка қилишни) машқ қиладилар.

Эътиборга молик жиҳати: болаларда ЙҲХ ходими билан мулоқот қилиш кўникмасининг шаклланиши. Йўл белгиларига эътиборли бўлиш. Ҳаёт ҳавфсизлиги асослари.

Тил, нутқ ва саводхонликка ўргатиш маркази

Автомактаб

Мақсад: болаларда автомактаб қандай тузилишга эга эканлигини, унинг вазифаларини билиш, луғат бойлигини янги сўзлар билан бойитиш ва ички нутқни фаоллаштириш, қайта сўзлаб

бериш жараёнида боғланишли нутқни ривожлантириш, фазода мўлжал олишни билиш, мардлик, чаққонлик ва дўстига ёрдам бериш кўникмалари шаклланади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: икки саҳифали картон: чап саҳифасида турли йўлда содир бўлиши мумкин бўлган вазиятлар ёпиштирилган, ўнг саҳифасида эса қоидалар чизилган.

Фаолиятнинг бориши:

1. Турли йўлда содир бўлиши мумкин бўлган вазиятлар тасвирланган расмларни томоша қилиш.
2. Расмларда тасвирланган вазиятларни муҳокама қилиш.
3. Пиёдалар, светофор ёнидаги болаларнинг ҳаракатларини баҳолаш, керакли йўл белгиларининг муҳимлигини тушунтириш.

Қўшимча: Ўйинни ўйнаш учун тарбиячи макет ясаши мумкин. Ушбу макет билан болалар йил давомида: йўл белгиларини қўйиб чиқадиладар, юз бериши мумкин бўлган йўлдаги вазиятларни моделлаштирадиладар ва уларнинг ечимини топадиладар. Турли вазифаларни бажарадиладар: масалан, пиёдага чорраҳадан ўтишга ёрдам бер, қоида бузувчини аниқла, пиёда ўйинчоқларни ҳавфсиз йўналишга қўйиб чиқ ва х.к.

Эътибор бериш керак: болалар тўлиқ гаплардан фойдаланиб жавоб бера олмаса, йўналтирувчи ва ёрдамчи саволлар билан кўмаклашиш.

Фан ва табиат маркази

Шахсий камалак

Мақсад: болалар ёруғлик нурининг сувдан ўтиш ҳолати билан танишадиладар.

Жиҳоз ва материаллар: сув билан тўлдирилган идиш (ванна, тоғора), фонар, кўзгу, оқ қоғоз.

Фаолиятнинг бориши:

1. Идишга сув қуйиб, тубига кўзгуни қўямиз.
2. Кўзгуга фонар орқали ёруғлик туширамиз.
3. Акс этувчи ёруғликни қоғоз варағида ушлаш лозим, натижада камалак ҳосил бўлади.
4. Тушунтириш: ёруғлик нури бир неча рангдан тузилган, у сувдан ўтганда камалакнинг ранглари ҳосил бўлади.

Қўшимча қисм: тарбиячи болаларга ўтказилган тажрибани ота-оналарига гапириб беришларини ва уни уйда кўрсатиб беришни таклиф этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: ҳаётни илм-фан билан боғлашни билиш. Ҳаёт хавфсизлиги асослари.

Санъат маркази

Расм: Келажак автомобили

Мақсад: болалар қўл майда моторикалари, тасаввурларини ривожлантирадиладар, қўл остидаги воситалар ёрдамида расм чизишга ўрганадиладар, ўз чизган расмларини тасвирлаб бера оладиладар.

Керакли жиҳоз ва материаллар: замонавий машиналар расмлари тўплами, қоғоз, бўёк, гуашь, сув идишлари, ноанъанавий расм чизиш учун табиат материаллари (пахта, кулоқ тозалагичлар, пахтали тампонлар)

Фаолиятнинг бориши:

1. “Замонавий машиналар” мавзусида расмларни кўздан кечириш.
2. Ноанъанавий расм чизиш техникаси билан танишиш.
3. Қўл остидаги воситалар ёрдамида машина расмини хомаки чизмаларини чизиш.
4. Болаларнинг ижодий фаолияти.
5. Болалар чизган тайёр расмларни муҳокама қилиш ва рағбатлантириш.

Кўшимча қисм: тарбиячи болаларга расм мавзусига оид шеър ёки кўшиқ қуйлашни таклиф қилиши, кўргазма ташкил этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: тартибли ва гигиеник талабларга мос ишлашга ўргатиш. Келажак машинаси ғоясини киритиш. Тасаввур ва қўл майда моторикасини ривожлантириш. Ҳаёт хавфсизлиги асослари.

Қуриш, конструкциялаш ва математика маркази

Автострада: қандай ҳаракатланиш керак?

Мақсад: болалар автомобиллар қатнови учун махсус катта йўлни кубиклар, қурилиш блокларидан қуришни биладилар, фазода мўлжалга олишни биладилар, диққат, идрок, хотирани ривожлантирадилар, топшириқни берилган кетма-кетликда бажарадилар, турли ҳажмга эга бўлган шаклларни номини биладилар ва ундан фойдаланган ҳолда қуриш, ранг ва шаклларни билиш малакаларини ошадилар.

Керакли жиҳоз ва материаллар: кубик, геометрик шакл, лево, автострада элементлари, “Тўғрига ҳаракат”, “Ўнга ҳаракат”, “Чапга ҳаракат” йўл белгилари.

Фаолиятнинг бориши:

1. “Автострада” мавзусидаги расмни кўздан кечириш.
2. Болалар томонидан автострада қурилишини режалаштириш.
3. Болалар томонидан йўлни қуриш.
4. “Тўғрига ҳаракат”, “Ўнга ҳаракат”, “Чапга ҳаракат” йўл белгиларидан фойдаланган ҳолда йўлни конструкциялаш.
5. Ҳаракат бошланиши ва якуний нуқталарини белгилаш.
6. Болалар белгиланган йўналиш бўйича йўл ҳаракати қоидаларини бузмаган ҳолда белгиланган нуқтага тезроқ етиб боришлари керак.

Кўшимча қисм: тарбиячи болаларга ўз ишларига белгилар, реклама лавҳалари ўрнатишни таклиф қилиши мумкин (уларни болалар чизиши ёки конструкциялаши мумкин).

Эътиборга молик жиҳати: болаларни жамоада ишлашга ўргатиш. Тасаввурни ривожлантириш. Ҳаёт хавфсизлиги асослари.

Тил, нутқ ва саводхонликка ўргатиш маркази

“Сўз ўйини” таълимий ўйини

Мақсад: болалар диққат, хотираларини ривожлантирадилар, луғатни янги сўзлар билан бойитадилар.

Керакли жиҳоз ва материаллар: икки тоифадаги сўзлар тасвирланган расмлар: **светофор** (луғат: учта кўз, кўчада турибди, чорраҳа, ҳаво ранг, бир оёқ, сариқ ранг, қизил ранг, йўлдан ўтиш, пиёданинг ёрдамчиси, яшил ранг, уйда турибди).

йўловчи (луғат: автобус, маршрут, бекат, йўл, ўқиш, уйқу, чипта, чиптачи, самолётда учиш, пиёда, ўриндиқ, салон, каравот)

Фаолиятнинг бориши:

1. Навбатма-навбат болалар орасидан бошқарувчини белгилаш.
2. Тарбиячи томонидан ўйин қоидасини тушунтириш: бошловчи расмни карточкани кўрсатади, болалар эса светофорга оид сўз бўлса бир марта, агар “йўловчи”га оид сўз бўлса икки марта чапак чаладилар.
3. Ҳар бир сўз танланишини тушунтириш.
4. Сўзлар иштирокида ҳикоя тузиш: эрталаб, нонушта, болалар боғчасига йўл, пиёдалар йўлакчаси, нон дўкони, дорихона, чораҳа, ер ости ўтиш йўли, светофор, болалар боғчаси.

Қўшимча қисм: тарбиячи мавзуга оид сўзлар талаффузини мустаҳкамлаш билан бирга болаларни жамоат жойларида ўзини тутиш маданиятига риоя қилишни ўргатади: транспортда йўл ҳаққини тўлаш, катталар турганда ўтириш мумкин эмаслиги ва бошқалар.

Эътиборга молик жиҳати: сўзларни тўғри талаффуз этиш. Тасаввурни ривожлантириш. Ҳаёт хавфсизлиги асослари

Фан ва табиат маркази

Гулхан ҳавони ифлослантиради (экологик тарбия)

Мақсад: болалар ҳаво хусусиятлари билан танишадилар, елим пакетга пуфлаш орқали ҳаво йиғиш мумкинлигини тушунадилар. Ҳавони ис газлари, оловдан ифлосланиши, аммо ифлосланган ҳавони ўсимликлар ёрдамида тозалаш мумкинлиги ҳақида билимга эга бўладилар.

Керакли жиҳоз ва материаллар: ҳар бир болага пакет, гугурт, мавзуга оид расм, “Табиат ҳавони тозалайди” мавзусида слайд.

Фаолиятнинг бориши:

1. Пакетни ҳавога тўлдириш ва уни кузатиш.
2. “Ҳавонинг ифлосланиши ва уни тозаланиши” мавзусидаги расмларни кўздан кечириш.
3. Ҳавонинг ифлосланиши бўйича тажриба ўтказиш.
4. Шамни ёқиш ва олов устида ойна ёки чинни пиёлани тутиб туриш (бир оз муддати ўтгач, болалар предмет қорайишини ва қорақуя билан қопланишини кўрадилар)
5. Ўтказилган тажриба муҳокамаси (яна нима ҳавони ифлослантиради? – автомобиллардан чиқадиган ис газлари, сигаретлар, ёнғинлар, заводлардан чиқадиган тутунлар, ахлат уюмлари ва бошқалар)
6. Болалар ҳулосаси: ҳавони тозалашнинг муҳим воситаси ва кислород етказиб берувчи ўсимликлар ҳисобланади.

Қўшимча қисм: тарбиячи болаларга ўсимликларни парваришлаш қоидалари ҳақида гапириб беради ва экилган кўчатларга парваришлаш бўйича навбатчиларни белгилайди.

Эътиборга молик жиҳати: тажрибани ўтказиш ва соғлиқни сақлаш қоидаларига риоя қилиш. Ҳаёт хавфсизлиги асослари.

Санъат маркази

Табиат материалларидан аппликация: транспорт турлари

Мақсад: болалар майда қўл моторикаси, тасаввурларини ривожлантирадилар, дид билан безатиш, аппликацияда табиат материалларини уйғунлаштиришни биладилар, ўз ижодларидан завқланадилар, чиройли сўзлар билан яратган асарларини ифодалаб берадилар.

Керакли жиҳоз ва материаллар: табиат материаллари, рангли картонлар, қоғоз, елим, степлер, рамкалар.

Фаолиятнинг бориши:

1. “Транспорт” мавзусидаги расмларни кўздан кечириш.
2. Тасвирий санъат фаолияти ноанъанавий техникаси билан танишиш.
3. Расм ва табиат материалларини танлаш.
4. Болалар билан мавзу асосида аппликация ишини бажариш.
5. Болаларнинг тайёрлаган расмларини муҳокама қилиш ва рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: тарбиячи болаларга аппликацияни безатиш, мавзуга оид шеър ёки қўшиқ куйлашни таклиф қилиши, кўргазма ташкил этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: тартибли ва гигиеник талабларга мос ишлашга ўргатиш. Тасаввур ва қўл майда моторикасини ривожлантириш. Ҳаёт хавфсизлиги асослари.

Қуриш, конструкциялаш ва математика маркази

Гараж қурамуз

Мақсад: болалар гаражни кубик, қурилиш блоклари, легодан қурадилар, ҳажмга эга бўлган шаклларни номини ва ундан фойдаланган ҳолда қуриш, ранг ва шаклларни биладилар.

Керакли жиҳоз ва материаллар: кубик, геометрик шакл, лего, гараж элементлари.

Фаолиятнинг бориши:

1. “Машина учун гараж” мавзусидаги расмни кўздан кечириш.
2. Болалар томонидан майдонча қурилишини режалаштириш.
3. Болаларнинг майдонча қуриш ишлари.
4. Болалар ишини муҳокама қилиш ва рағбатлантириш.

Қўшимча қисм: тарбиячи болаларга ўз ишларини майда ўйинчоқлар билан тўлдиришни таклиф қилиши мумкин (машиналар, асбоблар, дарахтлар ва бошқалар).

Эътиборга молик жиҳати: болаларни жамоада ишлашга ўргатиш. Тасаввурни ривожлантириш. Ҳаёт хавфсизлиги асослари.

Сюжетли-ролли ўйин ва саҳналаштириш маркази

“Самолётда учамиз” таълимий ўйини

Мақсад: болалар аэропорт, аэропорт ходимлари меҳнати ҳақида тасаввурга эга бўладилар, болаларда учувчи ва йўловчиларнинг ўзаро муносабатлари ҳақида тушунча ҳосил бўлади, учуш вақтида учуш қоидаларга амал қилиш кераклигини тушунадилар, катталарга ва аэропорт хизматчиларига нисбатан ҳурмат ҳиссини ҳис қиладилар.

Керакли жиҳоз ва материаллар: учувчи ва стюардесса кийими, унга мос аксессуарлар, чемодан, кресло.

Фаолиятнинг олиб борилиши:

1. Болалар ўртасида ролларни тақсимлаш.
2. Аэропорт хизматчилари билан учрашув ва йўналишни режалаштириш.
3. “Самолётда учамиз” таълимий ўйинини ўйнаш.
4. Ўйналган ўйин бўйича суҳбат.

Қўшимча қисм: тарбиячи болаларга трапни конструкциялаш, чипталарни чизиб тайёрлаш, мусикий безатишни таклиф этиш мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг аэропорт хизматчилари билан мулоқот қилиш кўникмасини шаклланиши, маантиқий тафаккурни ривожлантириш, ҳаёт хавфсизлиги асослар